

A Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Győrött, a 2016. évi február hó 2. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

### **í t é l e t e t :**

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt **vádlott** ellen indult büntető ügyben a Tatabányai Törvényszék 2015. május hó 6. napján kihirdetett 8.Bf.247/2014/16. számú **ítéletét megváltoztatja**, a 7 rb. folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségeként értékelt cselekményt 10 rb. a Btk.345.§. szerinti folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének minősíti.

Ezért és a terhére megállapított további bűncselekmények miatt a vádlottat halmazati büntetésül 2 /kettő/ év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 /három/ év közügyektől eltiltásra **í t é l i**.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

### **I n d o k o l á s :**

A Tatabányai Járásbíróság 2013. november 29. és 2014. április 22. napján tartott nyilvános tárgyalásokon lefolytatott bizonyítás eredményeként az utóbbi napon hozott 6.B.32/2013/13. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki :

folytatólagosan elkövetett csalás büntetében (Btk. 373. § (1) bekezdés (3) bekezdés b.) pont),

3 rb. folytatólagosan elkövetett csalás vétségében (Btk. 373. § (1) bekezdés (2) bekezdés b.) bc pont pont),

2 rb. csalás vétségében (Btk. 373. § (1) bekezdés (2) bekezdés b.) pont, bc pont),

6 rb. folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §),

2 rb. folytatólagosan elkövetett személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219. § (1) bekezdés a.) pont),

7 rb. személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219. § (1) bekezdés a.) pont).

Ezért halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 3 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Elrendelte vele szemben a Ráckevei Városi Bíróság 4.Bk.Tm.181/2011/2. számú végzésével kiszabott 1 év 8 hónap, végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés utólagos végrehajtását.

Rendelkezett a Tatai Rendőrkapitányság által lefoglalt, a járásbírószágon bevételezett számlatömb lefoglalásának megszüntetéséről és kiadásáról a vádlott részére. Kötelezte vádlottat a sértetteknek - **1. sértett, 2. sértett, 3. sértett, 4. sértett, 5. sértett, 6. sértett** biztosító társaságok - okozott kár és kamatai, valamint az állam részére a le nem rótt illeték megfizetésére.

Kötelezte továbbá 5.034.- forint felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott és védője enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Tatabányai Törvényszék nyilvános ülésen 2015. május 6. napján hozott 8.Bf.247/2014/16. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a vádlottat a terhére megállapított bűncselekményeken felül bűnösnek mondta ki további 1 rb. folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) is. Az első fokon vele szemben kiszabott büntetést 2 évre enyhítette. Az **3. sértett** Zrt. magánfelet illető kártérítés összegét 10.000.-forintban állapította meg, az érintett biztosító társaságok kártérítési igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. A vádlottat terhelő illeték összegét 1.000.-forintban állapította meg.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet - a bűnösség megállapítása, a kiszabott mellékbüntetés, a próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés utólagos végrehajtásának elrendelése, valamint a lefoglalás és a bűnügyi költség tekintetében hozott rendelkezések - helyben hagyta azzal, hogy a rendelkező részből egy tárgyalási napra, a vádlott levelezési címére, a Tatabányai Rendőrkapitányság bevételi tételszámára hivatkozásokat mellőzte.

Az első fokú ítélet tényállását a vádlott személyi körülményére vonatkozóan az új munkahely és jövedelem rögzítésével, az előéleti adatokat a 2. sorszámu és 4. sorszámu elítélések elkövetési idejére nézve helyesbítette.

A történeti tényállásrészt kiegészítette azzal, hogy a **5. sértett, 6. sértett, 2. sértett**, biztosító társaságok késedelmi kamatokkal együtt, az **3. sértett** Zrt., a **1. sértett** Zrt., az **4. sértett** Zrt. kamatok a nyomozati szakban megállapított kárra kamatok nélkül terjesztett elő polgári jogi igényt. A másodfokú eljárásban a vádlott nyilatkozatára és

a védő által becsatolt feladóvevényekkel igazolt összegekre figyelemmel, helyesbítette a történeti tényállást azzal, hogy a bűncselekménnyel okozott kárt a vádlott időközben - az **3. sértett** Zrt. kivételével - a vádiratban írt összegben megtérítette. Az **3. sértett** Zrt. tekintetében nem térült meg 10.000.- forint.

Továbbá **Sz.A.** biztosítási szerződéseinek számát - az **3. sértett** Zrt-vel és az **6. sértett** Zrt-vel fennálló biztosítási jogviszonyra figyelemmel - a 2a)-2b), valamint 3a)-3b) tényállási pontok vonatkozásában az elfogadott bizonyítékok alapján, a tényállásban rögzítette.

Egyebekben a vádlott cselekvőségét tartalmazó részében megalapozottnak tartotta a tényállást és változtatás nélkül tekintette irányadónak.

A bűnösség és a cselekmények minősítése tekintetében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból megalapozottan vont le következtetést a vádlott bűnösségére, a bűncselekmények minősítése megfelel a hatályos anyagi jogi szabályoknak. A hamis magánokirat felhasználás vétségének rendbelisége azonban álláspontja szerint nem felel meg a törvényi rendelkezéseknek, mert azt a járásbíróság a sértettek száma és nem a biztosítási jogviszonyok alapján határozta meg. Erre tekintettel állapította meg, hogy a vádlott cselekménye nem 6 rb., Btk. 345. § szerint minősülő folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége, hanem 7 rb. bűncselekményt valósít meg.

Ez ellen az ítélet ellen, kihirdetésekor a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést enyhítésért.

A másodfokú ítéletet az ügyész tudomásul vette.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.221/2015/1-I- számú átiratában a jogorvoslati kérelmet nem tartotta alaposnak és a Tatabányai Törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Az átiratban kifejtette a vádhatóság, hogy az eljáró bíróságok a büntetőeljárás szabályokat betartották, indokolási kötelezettségüknek eleget tettek és az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a másodfokú eljárásban tett kiegészítéssel teljes körűen megalapozott. A vádhatóság egyetértett a cselekmények minősítésével és a másodfokú bíróság jogi álláspontjával, miszerint a magánokirat felhasználása vétségének körében e bűncselekmény rendbeliségét azon biztosítási jogviszonyok száma határozza meg, amelyekben a hamis magánokiratokat felhasználták.

A harmadfokú eljárásban tartott nyilvános ülésen a védő csatolta védence munkavállalási szerződését, mely szerint védencét a **1. Kft.** továbbra is alkalmazza,

továbbá az ... banktól utalási tranzakció másolatát arról, hogy az **3. sértett** Zrt. tekintetében meg nem térült 10.000.- forintot védenca 2016. február 2-án utalta.

A fellebbezést enyhítésért fenntartotta, ennek iránya szerint elsődlegesen elzárás büntetés alkalmazásáért, másodlagosan a vádlott személyi körülményeire tekintettel, a kiszabott szabadságvesztés büntetés jelentős enyhítését kérte. Perbeszédében kiemelte, hogy a tényállás megalapozottságát és a cselekmények minősítését nem vitatja, meghatározóan a szabadságvesztés büntetés kiszabását, mert eltúlzott joghátránynak tartja a kárértékre, a fokozatosság és a tetterányos bünteteskiszabás elvére figyelemmel. Kiemelte, hogy védenca rendezett körülmények között él, az okozott kárt megfizette, nem bűnöző életmódra rendezkedett be, hanem a szülési szabadsága alatti nehéz anyagi helyzete miatt követett el a bűncselekményeket, hasonló cselekmények miatt, más bíróságon pénzbüntetést szabtak ki vele szemben, valamint az időmúlást.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség képviselője az átiratban foglalt indítványt azonos tartalommal fenntartotta. Rámutatott, hogy a vádlott rövid időn belül követte el a terhére rótt, nagyszámú halmazatban álló bűncselekményeket, létfenntartását részben ebből fedezte, korábban négy alkalommal büntették hasonló bűncselekmények elkövetése miatt. Mindezek a körülmények a büntetésének enyhítését nem indokolják még az okozott kár megtérítése és az időmúlás ellenére sem.

A vádlott felszólalásában csatlakozott védőjéhez és elmondta, hogy gyermekét neveli, a vádbeli időszakban szülési depresszióban szenvedett.

Az ítéletábrlának az ügyben elsődlegesen abban kellett állást foglalnia, hogy joghatályos-e a másodfellebbezés, annak alapján helye van-e harmadfokú felülbírálatának.

A Be. 386. § (1) bekezdés b) pontja szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével olyan cselekmény miatt állapította meg a vádlott bűnösségét, amelyről az első fokú bíróság nem rendelkezett.

Ez a rendelkezés a másodfellebbezés lehetőségét mindazokban az esetekben nyitja meg, amikor az elsőfokú bíróság a bűnösséget egyébként megalapozó cselekmény elkövetését rögzíti a történeti tényállásban, de nem állapítja meg a vádlott bűnösségét, a másodfokú bíróság viszont bűnösnek mondja ki, tehát ilyen esetekben a terhelt bűnösségének megállapítása először másodfokon történik meg.

Kétségtelen, hogy tisztán anyagi jogi szabályokból következtetve, nem egy jogértelmezés született e körben a bírói gyakorlatban arról, hogy csupán az adott cselekmény minősítésének megváltoztatása joghatályos másodfellebbezést tesz-e

lehetővé, mivel valójában nem további bűnösség megállapításáról van szó, hanem ahogy a jelen ügyben is, a vád tárgyává tett, halmazatban lévő bűncselekmények egyikének minősítésében történt tévedés miatt, a törvényes állapot helyreállításáról. Mivel a joggyakorlat eltérő ebben a kérdésben, kétség esetén nem kifogásolható, hogy a törvényszék - bár csupán a vádlott terhére rótt bűncselekmény rendbeliségét változtatatta meg - azt a megoldást választotta, miszerint az ügyben fellebbezésnek van helye. Az ítéletábra minderre tekintettel végezte el a hozzá felterjesztett ügy érdemi felülbírálatát.

Ennek során a Tatabányai Törvényszék védelmi oldalról támadott másodfokú ítéletét a Be. 393. § (2) bekezdés alapján nyilvános ülésen, a Be. 387. § (1)-(2) bekezdés szerinti terjedelemben bírálta felül. A harmadfokú felülbírálat függetlenül attól, hogy a jogorvoslati kérelem nem a másodfellebbezést megalapozó rendelkezést támadja, kiterjedt a másodfokú ítélet megalapozottságának, a megelőző első és másodfokú bírósági eljárási szabályok megtartásának, továbbá a vádlott terhére rótt bűnösség tárgyában hozott döntés, a bűncselekmények minősítése, a büntetés kiszabás és a járulékos kérdésben hozott rendelkezés törvényességének vizsgálatára.

Mindennek eredményeként a fellebbezést nem találta alaposnak.

Az eljárás első és a másodfokú bíróságok a bizonyítási eljárást az ügy érdemi felülbírálatát akadályozó szabálysértés nélkül folytatták le, a meghozott döntésük tekintetében bizonyítékértékelő tevékenységükről számot adtak, indokolási és ügyfelderítési kötelezettségüket teljesítették.

A történeti tényállást az elsőfokú bíróság a vádlott beismerő vallomása, a felolvasással a bizonyításba bevont számtalan okirati bizonyíték, a felolvasással tárgyalás részévé tett tanúvallomások perrendszerű értékelésével állapította meg.

Az iratok alapján elvégzett tényállás kiegészítéssel az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság határozatának alapjául elfogadott történeti tényállás megalapozott, valamennyi ponton kellően felderített és megindokolt, hiánytalanul tartalmazza a vádlott büntetőjogi felelősségének megítélése szempontjából lényeges tényeket és körülményeket.

Az előéleti adatokat a másodfokon beszerzett alapítéletek alapján a törvényszék kiegészítette. A 2. számú, a Szombathelyi Városi Bíróság 2012. augusztus 13. napján kelt és 2012. október 3. napján jogerőre emelkedett 25.Bk.188/2012/2. számú végzésével elbíralt bűncselekmények elkövetési ideje azonban elírás folytán elvétést tartalmaz, azt az ítéletábra a Be. 388.§ (2) bekezdésének alkalmazásával 2011. június 30. és 2011. július 4. napjáról helyesbítette 2011. június 22. napjára. Egyebekben a 4.

számú határozat tekintetében elvégzett helyesbítések a törvényszék részéről helytállóak.

A Be. 388. §-ának (1) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság számára is irányadó tényállásból a törvényszék okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és a magánokirat felhasználása vétségének rendbelisége kivételével, a cselekmények minősítése a rá vonatkozó jogi indokolással együtt helytálló.

A vádlott cselekményének elbírálásánál az első és másodfokú bíróságok a 2013. július 1. napjától hatályos 2012. évi C. törvényt helyesen alkalmazták a Btk. 2.§ alapján, mert ennek a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos szabályozása kedvezőbb elbírálási lehetőséget teremt a vádlott számára az elkövetéskor hatályos büntető jogszabályhoz képest.

A törvényszék a rendbeliség jogi konstrukcióját törvényesen határozta meg a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége bűncselekmények minősítésénél, mert biztosítási jogviszonyról van szó és ezek számához igazodik a bűncselekmény rendbelisége. Az ítélet harmadik oldal negyedik bekezdésében kifejtett jogi álláspontjával az ítéltábla egyetértett.

Az irányadó tényállás szerint a biztosítási jogviszony **P.R.** és a 5. sértett Zrt., **Sz.A.** és az **3. sértett** Zrt., illetve **Sz.A.** és az **6. sértett** Biztosító Zrt., **Sz.K.** és az 4. sértett Biztosító Zrt., **K.Sz.Sz.** és 2. sértett Biztosító Zrt., **T.G.** és 1. sértett Biztosító Zrt., **Sz.P.** és 1. sértett Biztosító Zrt., **K.J.D.** és 1. sértett Biztosító Zrt., **Sz.Sz.M.** és 1. sértett Biztosító Zrt., **G.K.R.** és a 1. sértett Biztosító Zrt. között állt fenn, ezek a biztosítási jogviszonyok, amelyek tekintetében a hamis magánokiratokat a vádlott felhasználta. A vádlott cselekménye így nem hat, avagy hétrendbeli, hanem a biztosítási jogviszonyok száma által meghatározott tízrendbeli vétségnek minősül, ezen belül a felhasznált több okirat, úgymint a hamis igénybejelentés, hamis számla miatt, az elkövetési magatartása folytatólagos.

Az ítéltábla a minősítés kérdésében tehát érdemben azonosan foglalt állást, mint a másodfokú bíróság, de az egyébként helytállóan értékelt cselekményeket a Btk. 345. §-ba ütköző és eszerint büntetendő 10 rb. folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségeként értékelte.

A **1. sértett** Biztosító Zrt. sérelmére folytatólagosan elkövetett csalás büntette vonatkozásában hozott rendelkezés tényállási alapja a 6., 7., 8., 9.,10. pontokban foglalt cselekménye a vádlottnak. Az elsőfokú bíróság ítéletének tizenkettedik oldalán helytállóan megindokolta, hogy a folytatólagos és üzletszerű elkövetés miatt, valamennyi elkövetési magatartás az elkövetési értékhez igazodóan, egy rendbeli bűncselekményt valósít meg. E bűncselekmény tekintetében a helytálló minősítés jogi indokolását az ítéltábla annyiban egészíti ki, hogy a vádlottnak a 10. tényállási

pontban foglalt részselekménye kísérleti szakban maradt, mert a kért javítási összeget a **1. sértett** Biztosító Zrt. nem utalta ki a vádlottnak.

A büntetés kiszabásánál másodfokon a törvényszék az első fokon megállapított bűnösségi körülmények körét azzal egészítette ki, hogy a kár nagy részének megtérülését további, nagyobb nyomattal értékelt enyhítő tényezőként vette figyelembe. A büntetés mértékére kiható tényezők helyes értékelésével - kiemelten figyelembe véve az okozott kár leigazolt megtérítését - lehetőséget látott a szabadságvesztés tartamának az elsőfokú bíróságétól enyhébb mértékű kiszabására, amelyet a mellékbüntetéssel együtt - e tekintetében helybenhagyta az elsőfokú bíróság döntését - szükséges joghátránynak tartott a büntetési célok eléréséhez. Rámutat az ítéletábra, amennyiben a cselekmény minősítésével együtt a bünteteskiszabás is megváltozik, nem elégséges csupán visszautalni - a súlyosabb, enyhébb, megváltoztatással nem érintett - az első fokon alkalmazott büntetésekre, hanem a fellebbviteli bíróságnak valamennyi szempont mérlegelésével új büntetést kell kiszabnia.

A védő enyhítés iránti kérelme arra épült, miszerint a vádlott elnehezült élethelyzetben követte el a terhére rótt bűncselekményeket, azóta új, törvénytisztelő életet kezdett, a vele szemben kiszabott büntetés túl szigorú és nem épül a fokozatosság elvére.

A bűncselekmények elkövetéséhez képest valóban változást jelent a vádlottnál, hogy élete rendeződött, gyermeke eltartásáról gondoskodik, törvénytisztelő életmódot folytat. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vádlott évekig nem hagyott fel a bűncselekmények elkövetésével, amelyekért több alkalommal nevelő jellegű, szabadság elvonással nem járó büntetéseket kapott, ehhez képest a terhére rótt újabb bűncselekményeket próbaidő alatt, közvetlenül korábbi elítélése után, többszörös halmazatban követte el, ami személyének nagyobb fokú társadalomra veszélyességére utal.

A másodfokon kiszabott szabadságvesztés büntetésben a védő által felhívott enyhítő körülmények értékelést nyertek, az alkalmazott joghátrány arányban áll a vádlott terhére megállapított bűncselekmények tárgyi súlyával és a bűnösségével is, nem eltúlzott, ezért az ítéletábra alternatív büntetés alkalmazására, enyhébb szabadságvesztés és mellékbüntetés kiszabására nem talált törvényes okot.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát az ítéletábra szintén börtönben rendelte el a Btk. 37.§ (2) bekezdés a) pontján alapján.

A vádlott a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

A polgári jogi igény tekintetében a másodfokú bíróság tett tényállás kiegészítést, azt az **3. sértett** Zrt. magánfelet megillető összeg tekintetében az ítélet tábla nem változtatta meg, mivel az átutalásról másolatban csatolt befizetés tényét a harmadfokú nyilvános ülés napjáig az **3. sértett** Biztosító Zrt. nem igazolta le. Amennyiben okafogyottá válik a követelése, attól elállhat, mindez végrehajtási kérdés.

A törvényszék járulékos kérdésekben hozott helyes döntése tehát helytálló, de a polgári jogi igény érvényesítéséről hozott rendelkezése, miszerint a magánfeleket igényük érvényesítésével „a törvény egyéb útjára utasítja”, az ítélet tábla helyesbíti és a Be. 335.§ (1) bekezdésében írtak szerint a magánfelek polgári jogi igénye érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

A fentiekre figyelemmel, a harmadfokú eljárásban az ítélet tábla a minősítést illetően a másodfokú ítéletet a Be. 398.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta és új büntetést szabott ki, egyéb rendelkezéseit - amelyek törvényesek és megalapozottak - a Be. 397. § alapján helyben hagyta.

A Be. 381.§ (1) bekezdése alapján állapította meg a kirendelt védő díjával és útiköltségével kapcsolatban a harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget, amelynek viselésére a vádlott köteles.

Győr, 2016. február hó 2. napján

Dr.Kovács Tamás sk.  
a tanács elnöke

Dr.Miklós Mária sk.  
a tanács tagja, előadó

Dr.Takácsné dr.Helyes Klára sk.  
a tanács tagja

### **Z á r a d é k :**

Ez az ítélet és a Tatabányai Törvényszék 2015. május hó 6. napján kelt 8.Bf.247/2014/16. számú ítéletének meg nem változtatott része 2016. február hó 2. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2016. február 2. napján

Dr. Kovács Tamás sk.  
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül kiadó

